

PREZIDENTSKÉ VOLBY SPUSTILY VELKÉ MNOŽSTVÍ DEZINFORMACÍ, FAKE NEWS A HOAXŮ. PODLEHNOUT JIM JE SNADNÉ, STEJNĚ TAK JE SNADNÉ FAKTA OVĚŘIT.

Kamil KOPECKÝ

Nikdy v minulosti nezažila Česká republika tak velkou vlnu dezinformací, pomluv, hoaxů a nepravdivých zpráv jako nyní – v období prezidentských voleb. V rámci projektu E-Bezpečí evidujeme desítky nepravdivých informací šířených o obou prezidentských kandidátech. Podstatně více dezinformací je zaměřeno na očerňování prof. Jiřího Drahoše (zhruba 30krát více hoaxů/fake news cílí právě na něj, na jeho oponenta Zemana míří především různé vulgární a urážlivé zprávy a koláže, skutečně nepravdivých informací cílených na stávajícího prezidenta je velmi málo), některé z dezinformací jsou aktivně šířeny také ze zahraničí.

Drtivá většina dezinformací a fake news se šíří sociálními sítěmi a e-mailovými zprávami. Problémem je, že pro stále větší množství uživatelů se stávají primárním zdrojem informací právě sociální sítě (např. před prezidentskými volbami v USA získávalo 40 % Američanů zprávy právě ze sociálních sítí, především Facebooku). **Sociální sítě však v současnosti neoddělují pravdivé a nepravdivé informace** – na rozdíl od médií seriózních, která si informace ověřují z více zdrojů a uvádějí je u jednotlivých zpráv. To znamená, že by sami čtenáři měli umět filtrovat obsah a oddělovat fakta od nepravdivých informací. Mimochodem, top 5 nejdílenějších článků amerických voleb byly všechny [fake news](#) (Buzzfeed).

Podobný scénář se opakuje také u nás – **uživatelé sociálních sítí aktivně šíří zcela neověřený a nepravdivý obsah uvnitř svých sociálních bublin a rezignují na hledání zdrojů primárních** – pokud obsah zprávy odpovídá jejich vlastnímu postoji či názoru (tzv. selský rozum), není třeba zprávu ověřovat. Do šíření dezinformací se kromě běžný uživatelů bohužel zapojují také vrcholní představitelé tohoto státu, včetně předsedů několika parlamentních stran.

Apelujeme na všechny uživatele internetu – především uživatele sociálních sítí – ověřujte si fakta, hledejte primární zdroje, aktivně si vše ověřte – nestaňte se loutkami dezinformačních kampaní!

Kde si ověřit fakta?

Fakta si lze ověřit na specializovaných serverech, které se na posuzování konkrétních informací zaměřují a které poskytují čtenářům přístup k primárním zdrojům. Doporučujeme především tyto:

Popravde.cz – sumář hoaxů a dezinformací, které se šíří o obou prezidentských kandidátech.

Manipulatori.cz – projekt, který se dlouhodobě zaměřuje na manipulace v online prostředí.

Demagog.cz – projekt, zaměřený na hodnocení pravdivosti výroků politiků.

[Surfařův průvodce po internetu](http://Surfařův-průvodce-po-internetu) – příručka, která se zaměřuje na to, jak posoudit kvalitu informací a jak se nenechat manipulovat

Hoax.cz – velká databáze hoaxů, fake news, dezinformací.

Redakce E-Bezpečí